

LÁ THƯ MỤC VỤ

Hai năm cuối trong tù, tôi được ‘biên chế’ về tổ Văn Hoá của phân trại E thuộc trại A 20 Xuân Phước. Trong tổ có bốn người, tôi và hai anh thuộc nhóm tù chính trị là anh Nguyễn Thanh Tùng (cựu đệ tử Dòng Phanxicô), anh Nguyễn Trọng Tài (cựu đại chủng sinh Giáo Hoàng Học Viện Đà Lạt, em ruột của cha Nguyễn Linh Ghi hiện đang làm mục vụ ở Đà Loan), cùng với anh Tô Lang thuộc nhóm tù hình sự.

Công việc của cả nhóm là viết các khẩu hiệu, vẽ các bích chương, trang trí hội trường (một điều nên nhớ là dưới chế độ cộng sản, càng nhiều khẩu hiệu càng đạt yêu cầu, nên việc làm của tổ quanh năm không bao giờ dứt). Riêng phần tôi, ngoài những công việc như các anh em kia, có hai việc đặc biệt phải gánh thêm, đó là :

1. Phụ trách lớp bổ túc văn hoá cho các anh em tù nhân để họ hoàn tất chương trình tiểu học. Sở dĩ có lớp học đặc biệt này, không phải vì lòng nhân ái của các cai tù, mà là giải pháp họ đưa ra nhằm không cho tù nhân nào vi phạm luật trại mà còn hiên ngang lý luận rằng vì không biết đọc chữ nên không biết 36 điều nội quy và 4 tiêu chuẩn cải tạo nói cái gì ! Nhiều anh em ghi tên học nhưng qua tâm sự tôi biết họ đã có bằng Tú Tài II !

2. Tôi phải gân cổ lên mà đọc báo Nhân Dân hay Quân Đội Nhân Dân cho toàn trại nghe trước giờ xuất trại đi lao động (đương nhiên là chỉ đọc những gì cai tù đánh dấu sẵn). Nên nhớ : không có micro hay loa phóng thanh đâu nhé, nên tôi phải xử dụng kỹ thuật ‘sư tử hồng’ mà tôi đã tập từ lúc luyện Thái Cực Đạo ở Đà Lạt. Tạ ơn Chúa, có lẽ nhờ những lần gào thét như thế mà tôi có được hai buồng phổi thật tốt cho đến ngày nay.

Chính trong thời kỳ này tổ ‘văn hoá’ chúng tôi chứng kiến quá nhiều những hành vi nhá nhem của các cai tù. Nào là ‘ăn cắp’ sơn dùng để viết khẩu hiệu về sơn xe đạp (nên nhớ vào thời buổi ấy nước sơn không rẻ tí nào). Nào là ‘ăn cắp’ nhôm để đúc bàn ủi, để làm vỏ bình thủy; nào là ‘chôm’ những tấm tôn để gò thùng chứa nước, nhất là để làm những ‘va li’ y hệt những chiếc Samsonite cao cấp ! Tôi đã thấy tận mắt một chiếc ‘va li 5 lớp’ (nghĩa là mở chiếc lớn nhất sẽ thấy chiếc thứ nhì, mở chiếc thứ nhì sẽ thấy chiếc thứ ba.....); nào là ‘ăn cắp’ gỗ quý mà đội lâm sản mãi trong phân trại C và D khai thác để làm những chiếc ‘hòm’ (trong Nam gọi là ‘rương’); nào là ‘ăn cắp’ những tấm nhôm ‘Dura’ từ những trục thẳng được trưng bày như là thành tích tội ác của Mỹ để làm kẹp và lược chải tóc; nào là ‘chôm’ dây điện thoại để chế biến ra dây chuyền.....

Dĩ nhiên là các tù nhân phải nai lưng ra mà làm ! Điểm đặc biệt là anh em tù nhân phải làm cách lén lút kềm theo lời căn dặn, như : *“Chớ để cán bộ giáo dục trông thấy, nhé!”* Tên cán bộ giáo dục thì căn dặn *“Đừng để cán bộ an ninh bắt gặp, nhé!”* Tên cán bộ an ninh thì dặn rằng *“Cẩn trọng, không được để cán bộ trại trưởng nom thấy, nhé !”*. Trại trưởng : Trung tá Nguyễn Văn Bằng, với đồng lương công an làm sao sắm được một chiếc Mercedes thật sang trọng ? Phân trại trưởng : Đại úy Trần Ngọc Bôi thay đổi từ Honda Dame đến xe Cup Cánh Én mới cáo cạnh. Thật ngao ngán ! Cả một hệ thống từ trên xuống dưới thì nhau đục khoét của công, chen nhau sống trong bóng tối, lúc nào cũng lén lút, lúc nào cũng giấu giếm, lúc nào cũng gian lận, lúc nào cũng sợ ánh sáng. Thế mới thấy ứng nghiệm lời xưa : *“Thượng bất chính, hạ tác loạn”* (Bề trên không ngay thẳng thì kẻ dưới sẽ làm loạn). Hoặc câu : *“Thượng hành hạ hiệu”* (Người trên làm, kẻ dưới bắt chước).

Thật buồn cho một xã hội mà không ai dám thổ lộ ra điều mình đang nghĩ gì ! Thật đau cho một xã hội mà ai ai cũng phải tự trang bị một chiếc mặt nạ để đối phó với người xung quanh ! Thật tuyệt vọng cho một đất nước mà sự láo toét đã trở thành chính sách ! Thật trơ trẽn khi mở miệng nói láo mà không thấy xấu hổ ! Thật tội nghiệp cho một dân tộc khi mọi chủ trương và kế hoạch lớn nhỏ của giai cấp cầm quyền đều diễn ra lén lút, âm thầm, như những âm mưu tội ác ngụy trang hoà lẫn trong bóng tối mịt mù.

“Quả thật, ai làm điều ác, thì ghét ánh sáng và không đến cùng ánh sáng, để việc họ làm khỏi bị chê trách”. Lời Chúa Giêsu trong Phúc Âm thánh Gioan Chúa Nhật Thứ Tư Mùa Chay còn vang vọng đâu đây. Mùa Chay là dịp để mỗi người lựa chọn giữa ánh sáng và bóng tối, giữa sự chết và sự sống. Chúa Giêsu kính trọng mỗi người chúng ta, Ngài để mỗi người tự chọn con đường mình đi. Vậy hãy năng tự vấn lương tâm *“Tôi đang chọn con đường nào ?”*. Và trong cuộc sống hằng ngày, hãy năng tự hỏi : *“Những gì tôi đang làm, nếu có ai trông thấy, chắc chắn Chúa thấy trước mọi người rồi, thì tôi có hổ thẹn gì không ?”* Nếu không, xin hãy tiếp tục; nếu có, xin hãy dừng tay ngay. Mến chúc những ngày còn lại Mùa Chay thật sốt mến.

Linh mục Phạm Quang Hồng.